Notulen van de Ronde in Raadzaal op donderdag 1 juni 2023

1.1 Initiatiefvoorstel “Bekrachtiging besluit en mandaat burgemeester”

Tijdstip: 19.00-19.30 uur

Aanwezig

de voorzitter:	M.J.M. De Loo
de griffier:	A. Cortlever
de leden	
GOB:	P.G.J.M. Boonen
CDA:	P.J. Brouwers
Stadspartij:	W.P.H. Paauwe
GroenLinks/PvdA:	M.H. Schipper
D66:	P.R. Pi Van de Venne
VVD:	J.M.H. Joosten
PVV:	M.H.J. Klaassen
SPA:	J.J. Renet
Lokaal Sittard-Geleen-Born:	P. Vola
Forum voor Democratie:	A.R.A.R. Lotfy
PIT:	M.M.J.T. Schenk-Hermans
het college	burgemeester J.Th.C.M. Verheijen
ambtenaren	-
notulen	M. Migo (Notuleerservice Nederland)

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Allereerst staat op de agenda het ingediende Initiatiefvoorstel “Bekrachtiging besluit en mandaat burgemeester”. Daarna worden de eerste rapportage 2023 en de Kadernota besproken.

Op maandag 22 mei heeft een extra raadsvergadering plaatsgevonden over het besluit van de burgemeester om vanaf 12 juni 2023 voor de duur van één jaar een tijdelijke crisisnoodopvang in de Zürichstraat in Sittard te faciliteren. Tijdens deze vergadering werd de bevoegdheid van de burgemeester om dit besluit te nemen betwist. De fracties van GroenLinks/PvdA, GOB, CDA, D66 en PIT zijn van mening dat er geen twijfel mag bestaan over de bevoegdheid en daarmee de rechtsgeldigheid van het besluit en legt daarom een voorstel voor voor het nemen van zowel een bekrachtigings- als een mandaatbesluit door de raad. De raadsagendacommissie heeft het voorstel doorverwezen naar deze ronde, alvorens de bespreking plaatsvindt in een extra raadsvergadering op 8 juni aanstaande. De bespreking richt zich vanavond uitsluitend en alleen op het besluit dat voorligt en dat is het bekrachtigings- en mandaatbesluit. In de raadsvergadering van 22 mei jl. zijn reeds uitvoerig de inhoudelijke argumenten over dit onderwerp gedeeld. Het is vanavond niet de bedoeling deze discussie nog eens over te doen. De voorzitter heet burgemeester Verheijen van harte welkom.

Mevrouw Joosten (VVD) meldt dat de VVD-fractie het initiatiefvoorstel mee indient.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) geeft aan te begrijpen dat het gaat om het mandaat en het voorstel, maar wijst erop dat enkele inhoudelijke aspecten daarbij wel degelijk relevant zijn. Die zal ze in haar bijdrage dan ook benoemen.

De voorzitter geeft aan dat het raadsvoorstel dat voorligt zich echt concreet richt op het bekrachtigings- en het mandaatbesluit. Daar zal deze bespreking zich dus op richten.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) geeft aan dat er inhoudelijke informatie relevant is bij de beoordeling van het voorstel. Ze kondigt aan daar in haar bijdrage op in te gaan.

De voorzitter wijst erop dat hij zal ingrijpen op het moment dat het te ver voert en de inbreng zich niet richt op datgene wat voorligt.

De heer Paauwe (Stadspartij) sluit zich aan bij mevrouw Lotfy. Hij is van mening dat er ook ruimte moet zijn voor een inhoudelijke discussie. Als dat vandaag niet kan, dan ziet hij daar graag ruimte voor in de raadsvergadering zelf.

De heer Renet (SPA) merkt op dat de 22ste mei hetzelfde argument gebruikt werd als vandaag om enkel procedurele zaken en geen inhoudelijke zaken te bespreken.

De heer Klaassen (PVV) merkt op dat bij de stukken geen juridisch advies zit. Dat is volgens hem cruciaal om tot dit mandaatbesluit te kunnen komen. Hij vraagt zich af of dus wel een gewogen besluit kan worden genomen.

De voorzitter stelt voor de initiatiefnemers aan het woord te laten.

Eerste termijn

De heer Boonen (GOB) wil het voorstel namens de indieners kort toelichten. De indieners steunen het besluit van de burgemeester voor de komst van een crisisnoodopvang op de genoemde locatie. Maar het besluit moet ook in formele zin correct zijn. In de raadsvergadering van vorige week bleek dat er twijfels zijn over de bevoegdheid. Om elke twijfel en discussie nu en in de toekomst te voorkomen, stellen de indienende fracties voor om het besluit van de burgemeester, voor zover dit op enig moment nodig blijkt te zijn, te bekrachtigen en daarmee dus de twijfels weg te nemen. De indieners hebben advies gevraagd aan diverse mensen, onder wie de concernjurist, de griffier en aan Boels Zanders. De fracties hebben uitgebreid overlegd over de tekst van het initiatiefvoorstel. In antwoord op de heer Klaassen geeft de heer Boonen aan dat hij ook had verwacht dat er een uitgebreid advies zou komen. Dat is er niet. Wel is een kort mailtje ontvangen over twee tekstuele punten. De heer Boonen geeft aan dat de indieners bij een laatste lezing, en ter voorbereiding van deze ronde, toch nog een paar punten zijn tegengekomen die aanpassing of toelichting vergen.

- In de overweging bij het initiatiefvoorstel staat onder het kopje ‘Positie van de raad’ dat de bevoegdheid om zulke opvang in te richten in beginsel toekomt aan de raad en dat de bevoegdheid van de burgemeester een uitzondering is. Die formulering is in strijd met de opmerking bij het volgende kopje: ‘Bekrachtiging van het burgemeestersbesluit’ en ook in strijd met de bedoeling van het initiatiefvoorstel, namelijk dat er gerepareerd wordt voor het geval er dus op enig moment sprake is van een onbevoegd genomen besluit, iets wat we nu nog niet weten. De overweging onder het kopje ‘Positie van de raad’ zal dus nog aangepast worden voor de besluitvorming in de raadsvergadering.
- In navolging van het voorgaande dient dan ook het voorwaardelijke karakter, dus voor zover onherroepelijk en onbetwist komt vast te staan dat de raad bevoegd is, meegenomen te worden in het besluitpunt dat dus nog aangepast zal moeten worden.

De fracties begrijpen dat de burgemeester gehandeld heeft zoals hij heeft gedaan. De indienende fracties verzoeken de burgemeester, voor zover dit mogelijk is, te blijven informeren over belangrijke zaken in dit dossier. De fracties hebben er vertrouwen in dat hij dit ook zal doen. Met deze steunbetuiging aan de burgemeester en met deze aanpassingen verzoeken de fracties het besluit en daarmee het mandaat te onderstrepen.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) wil graag checken of zij het goed begrepen heeft dat er dus wel om juridisch advies is gevraagd, maar dat dat niet is ontvangen.

De heer Boonen (GOB) antwoordt dat kennelijk de veronderstelling leeft dat de indienende fracties om een juridisch advies zouden vragen. Tijdens de raadsvergadering is aangegeven: er zijn verschillende wegen die naar Rome leiden, er moet goed over nagedacht worden en wellicht moeten we er ons ook juridisch over laten adviseren. Het advies heeft bestaan uit het te vragen aan de concernjurist, onderling overleg en overleg met de griffie. Hij wil het beeld ontkrachten dat er een enorm juridisch advies ligt dat de indieners niet zouden willen delen.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) geeft aan dat de verwarring volgens haar is ontstaan doordat de griffie heeft aangegeven dat het voorstel pas op 30 mei zou worden gedeeld in verband met het inwinnen van juridisch advies. Ze vindt het jammer dat het juridisch advies er niet is, maar nu is het duidelijk voor haar.
Al vanaf de bekendmaking van het besluit van de burgemeester dat er driehonderd asielzoekers uit Ter Apel naar Sittard zouden worden verplaatst, heeft Forum voor Democratie daar bezwaar tegen gemaakt. Ze vindt dat sprake is van een onbevoegd besluit van de burgemeester. Wetteksten, wetsgeschiedenis, rechtspraak en advies van de Raad van State en advies van een hoogleraar Staatsrecht tonen volgens Forum voor Democratie aan dat de burgemeester niet bevoegd is het besluit eenzijdig te nemen. Dat is een groot probleem, want een onbevoegd besluit is een nietig besluit.

- Mevrouw Lotfy vond het verontrustend dat tijdens de raadsvergadering werd gezegd dat het helemaal niet relevant is of de burgemeester wel of niet bevoegd en in strijd met de wet handelde.
- Mevrouw Lotfy hecht eraan op te merken dat ze er geen seconde aan twijfelt dat de burgemeester ten tijde van het nemen van het besluit de indruk had dat hij bevoegd was dit besluit te nemen.
- Ze somt een aantal mogelijke stappen op die de raad nu zou kunnen nemen, maar waarvoor niet gekozen is.
- Mandateren betekent de bevoegdheid verlenen om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. Het besluit bekrachtigen is volgens mevrouw Lotfy onmogelijk. Immers, als het besluit nietig is, wordt het geacht nooit te hebben bestaan. Bovendien komen de bevoegdheden waar de burgemeester zich op beroept niet toe aan de gemeenteraad. Ze verwijst hierbij naar artikel 177 lid 2 van de Gemeentewet.
- De formulering van het voorstel is volstrekt onlogisch. Als je de bevoegdheid mandateert, ben je als gemeenteraad niet meer bevoegd om het besluit zelf te bekrachtigen. Als je het besluit al zou kunnen bekrachtigen en hebt bekrachtigd, wat en waarom ben je dan aan het mandateren?
- Het is volgens mevrouw Lotfy de vraag of mandateren hier wel is toegestaan en of dit niet in strijd is met de aard van de bevoegdheden. Ook is het de vraag of het met terugwerkende kracht überhaupt mogelijk is in deze situatie.
- Ze spreekt haar ongenoegen uit over het besluitvormingsproces dat in het initiatiefvoorstel wordt voorgesteld. Ofwel is de burgemeester bevoegd, ofwel de gemeenteraad. Het is het een of het ander. Waarom kan e.e.a. niet gewoon eerst deugdelijk uitgezocht worden en kan het juiste proces vervolgens alsnog worden ingezet?
- Ze stelt aan de indieners en haar collega's de vraag hoe zij vinden dat het gesteld is met de democratie. Het is een essentieel uitgangspunt dat er eerst een debat plaatsvindt, voordat er een besluit wordt genomen. Daarvan is nu geen sprake. Mevrouw Lotfy benadrukt dat vandaag vergaderd wordt over de democratie en roept alle aanwezigen op daar goed bij stil te staan. Ze waarschuwt voor precedentwerking als de raad akkoord gaat met het voorstel.

De voorzitter heeft enkele malen gevraagd aan mevrouw Lotfy tot een afronding te komen. Mevrouw Lotfy wijst erop dat in een rondevergadering geen spreektijd geldt. Ze stelt voor aan alle aanwezigen te vragen wat zij ervan vinden dat zij haar punt niet mag maken. De voorzitter vraagt de leden van de ronde of zij in kunnen stemmen met het ordevoorstel van de voorzitter. Dat was het verzoek aan mevrouw Lotfy om haar inbreng, na zeven minuten, te beperken tot één zin. De fracties van D66 en PvdA/GroenLinks zijn het eens met het ordevoorstel van de voorzitter. Derhalve geeft hij mevrouw Lotfy opnieuw het woord.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) vervolgt haar betoog. Ze stipt een aantal zaken aan: de problematiek met asielzoekers in verschillende gemeenten, met name in Ter Apel, de capaciteitsproblemen bij de politie en het feit dat er nu al niet kan worden opgetreden bij incidenten, het veiligheidsgevoel van de inwoners van Sittard-Geleen. Ze vreest dat met name vrouwen en homoseksuelen straks niet langs de opvang durven gaan.

De voorzitter wijst mevrouw Lotfy erop dat de punten die ze nu noemt buiten de orde van het raadsvoorstel liggen. Hij vraagt haar bij het onderwerp te blijven dat voorligt.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) wil hier graag op reageren.

De voorzitter besluit de vergadering te schorsen. Hij verzoekt de leden van de ronde even samen te komen om te bespreken op welke manier een vervolg kan worden gegeven aan de vergadering.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) geeft aan dat zij niet kan deelnemen aan een besloten vergadering. Ze wijst erop dat ze dat een onveilige werksituatie vindt en niet deelneemt aan een aparte vergadering.

(De vergadering is geschorst.)

De voorzitter heropent de vergadering. Er is gezocht naar een praktische oplossing. Er is gezamenlijk geconstateerd dat de rondevergadering van vanavond onvoldoende ruimte biedt om iedereen voldoende aan het woord te laten. Voorgesteld wordt om voor 8 juni de raadsagendacommissie de heroverweging te geven om iets ruimere spreektijden te geven, zodanig dat hetgeen vanavond gemist wordt, dan tijdens de raadsvergadering kan worden gecompenseerd. Hij verneemt graag wat de deelnemers aan de vergadering van dit voorstel vinden.

Mevrouw Lotfy (Forum voor Democratie) stelt voor om voorafgaand aan de raadsvergadering een ronde te plannen van een uur à anderhalf uur. Dan kan het debat worden gevoerd en dat is essentieel. Dat is in de raadsvergadering niet mogelijk.

De voorzitter wijst erop dat zojuist een compromis is geformuleerd. Hij wil daarom nu enkel weten of de leden voor of tegen dat voorstel zijn.

De heer Renet (SPA) geeft aan zich daar niet in te kunnen vinden.

De voorzitter vraagt via handopsteken wie er voor het compromisvoorstel is dat hij heeft geformuleerd. Hij constateert dat met uitzondering van Forum voor Democratie en SPA aldus wordt besloten.

De voorzitter sluit het agendapunt en schorst de vergadering voor enkele minuten.

Notulen van de Ronde in Raadzaal op donderdag 1 juni 2023

1.2 Kadernota 2023-2026 en 1e rapportage 2023 (beeldvormend en oordeelsvormend)

Tijdstip:	19.55-22.40 uur
Aanwezig	
de voorzitter:	M.J.M. De Loo
de griffier:	A. Cortlever
de leden	
GOB:	P.G.J.M. Boonen en M.W.C. Claessens
CDA:	P.J. Brouwers en G.J.M.C. Essing-Demandt
Stadspartij:	W.P.H. Paauwe en A.C.M. Raven
GroenLinks/PvdA:	P.H.J. Kubben en J.E. Janssen
D66:	P.R. Pi Van de Venne en B. Bonten
VVD:	J.M.H. Joosten en H. Harzi
PVV:	D.D.W. Pfoster
SPA:	-
Lokaal Sittard-Geleen-Born:	P. Vola en S.A.J. Klein
Forum voor Democratie:	-
PIT:	E.V.P. Talpe en M.M.J.T. Schenk-Hermans
het college	burgemeester J.Th.C.M. Verheijen, wethouder J.G.L.M. Bühler, wethouder L.G.A.J. Geilen, wethouder Y.G. Salvino-Meijer, wethouder A.L.W.G. Houtakkers en wethouder I.A.M.H. Tillie
ambtenaren	de heer De Bruin en de heer de Rijck
inspreker	mevrouw Schmeets (IVN Munster Geleen Sittard)
notulen	M. Migo (Notuleerservice Nederland)

De voorzitter heropent de vergadering. Hij heet iedereen welkom, ook het voltallige college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke ondersteuning. Aan de orde is de bespreking van de 1e rapportage 2023 en de Kadernota. Hiervoor zijn twee separate raadsvoorstellen opgesteld die tijdens deze vergadering gezamenlijk behandeld worden. Alle fracties konden hun technische vragen van tevoren stellen. Het college heeft deze beantwoord. De antwoorden zijn terug te lezen in iBABS. De gemeenteraad wordt voorgesteld in te stemmen met de 1e rapportage 2023 en de hierin voorgestelde bijstellingen van het begrotingsbeeld op basis van de actuele ontwikkelingen. Omdat bij de vaststelling van het controleprotocol in de raad van januari de bijlage ‘uitsluitingen’ abusievelijk niet was toegevoegd, is die in dit besluit alsnog meegenomen. Tevens wordt gevraagd om in te stemmen met de Kadernota 2023 en in het bijzonder met de verwerking van de vaststaande ontwikkelingen die te dekken zijn binnen de beschikbare ruimte in de huidige begroting. Tevens geeft de raad richting aan de uitwerking van de belastingmaatregelen naar aanleiding van de aangenomen moties over de gefaseerde afschaffing van de hondenbelasting en de heroverweging verhoging lokale lasten. De GOB-fractie heeft een motie opgesteld, met het verzoek die aan de behandeling van de Kadernota toe te voegen.

Er is een verzoek ontvangen van IVN MunsterGeleenSittard om bij dit agendapunt te mogen inspreken. De voorzitter geeft mevrouw Schmeets hiertoe graag de gelegenheid.

Mevrouw Schmeets (IVN MunsterGeleenSittard) wijst erop dat kort geleden het ontwerpbestemmingsplan Middengebied-Noord ter inzage heeft gelegen. Uit onderzoek is gebleken dat de das daar leeft. In het dassenplan bij het bestemmingsplan zijn maatregelen beschreven voor de das. IVN verzoekt de raad financiële middelen te reserveren om de noodzakelijke maatregelen uit het dassenplan te realiseren. Ook vraagt ze de raad om structureel geld vrij te maken voor natuurwaarden. Investeren in de natuur loont, ook voor de economie.

De heer Claessens (GOB) heeft een vraag. Mevrouw Schmeets sprak over structureel geld voor natuurwaarden. Kan ze aangeven waar dat geld precies voor bedoeld zou zijn?

Mevrouw Schmeets noemt als voorbeeld ecologische onderzoeken. Op dit moment ontbreekt in Sittard-Geleen de kennis over hoe het zit met bijvoorbeeld de biodiversiteit. Pas als je meet weet je waar de kwetsbare gebieden zijn. Ook geeft zij als voorbeelden plannen maken voor bermenbeleid, hittestress en klimaatadaptatie.

Eerste termijn

De heer Claessens (GOB) zal ingaan op de 1e programmarapportage en de heer Boonen zal daarna ingaan op de Kadernota. Hij dankt de ambtelijke organisatie voor de beantwoording van de technische vragen. De heer Claessens heeft naar aanleiding daarvan wel nog een aantal vervolgvragen:

- Het elektriciteitsverbruik van de gemeente is niet gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Kan er meer ingezet worden op de verlaging van de elektriciteitskosten?
- Er is dit jaar nog een bedrag van 3,4 miljoen beschikbaar om de effecten van prijsstijgingen te kunnen opvangen (de stelpost inflatie). Is dat voldoende?
- De heer Claessens beschrijft de subsidieregeling evenementen. Er is een extra bedrag aan gekoppeld van 37.000 euro. Dat wordt gedekt uit de reservering coronamiddelen. Hoe wordt hier in de toekomst mee omgegaan? Wordt de subsidieregeling evenementen aangepast?

De heer Boonen (GOB) wijst erop dat GOB en CDA in het voortraject geprobeerd hebben andere fracties zo veel mogelijk te betrekken bij de totstandkoming van de Kadernota, o.m. via een sessie op 18 april. De voorbereiding van de sessie was geen doorslaand succes, maar GOB vond de sessie zelf toch waardevol. GOB kan zich overwegend vinden in de Kadernota en de beslispunten. De heer Boonen is benieuwd naar de visies van de partijen die niet bij de sessie waren, zodat zijn fractie die mee kan nemen bij het bepalen van het definitieve standpunt. De heer Boonen heeft alvast een paar opmerkingen:

- GOB is benieuwd naar de separate voorstellen voor de huisvestingsdossiers en Glanerbrook.
- In het cultureel kader ‘Gedeeld Plezier’ staat dat het museum gaat verdwijnen. Ook dat is een separaat raadsvoorstel, maar de GOB-fractie wil er graag alvast de aandacht op vestigen.
- GOB vraagt extra aandacht voor de ondernemers. De genoemde hulp bij ondernemen is goed, maar de GOB-fractie vraagt ook om behulpzaam te zijn bij het ondernemen en roept op om te blijven inzetten op de verandering in cultuur en houding zoals is ingezet in het organisatie-ontwikkeltraject.
- Ten slotte wijst de heer Boonen op de motie ‘Op weg naar een groener kader in Sittard-Geleen’. Het doel ervan is om in samenspraak met heel veel partijen te komen tot een integraal groenbeleid. Het sluit mooi aan bij de oproepen die de insprekers hebben gedaan.

Mevrouw Essing-Demandt (CDA) bedankt de ambtenaren voor de beantwoording van de technische vragen. Ze start met de 1e programmarapportage. In het raadsvoorstel komen eigenlijk alleen de afwijkingen op de begroting 2023 aan de orde en nieuwe ontwikkelingen en risico’s en het verloop van de grote projecten. Het voordelig saldo is een gunstig uitgangspunt voor de weerbaarheid en wendnaarheid van de financiële positie van de gemeente. Dat betekent niet dat de gemeente zich rijk moet rekenen. Er is nog 3,4 miljoen beschikbaar om het effect van prijsstijgingen op te vangen. Dat is waarschijnlijk niet voldoende. Het CDA hoopt dat de meicirculaire gunstig uitpakt voor Sittard-Geleen.

- Het CDA is benieuwd hoe het beschikbare bedrag van 420.000 euro voor het aanbrengen van ledverlichting bij accommodaties wordt toebedeeld aan de clubs en hoort graag een toelichting van de portefeuillehouder.
- Naar aanleiding van de indexering van de gemeenschapsaccommodaties wil het CDA graag weten hoe de huurders hebben gereageerd op de huurverhoging van 6,5 procent.
- In de antwoorden op de technische vragen staat dat de opvang van Oekraïense ontheemden kostendekkend is. Betekent dit dat de gemeente daar niets aan hoeft bij te dragen?
- Er staat dat de vastgoedportefeuille grotendeels bestaat uit oudere accommodaties. Kan de portefeuillehouder aangeven of er een plan ligt of komt om voor te sorteren op een mogelijke overschrijding van de onderhoudskosten?

In het tweede deel van haar betoog gaat mevrouw Essing-Demandt in op de Kadernota:
- Het CDA hoopt dat er nog ruimte wordt gevonden en er voldoende middelen vanuit het Rijk komen om de projecten die in de Kadernota staan te kunnen uitvoeren.
- Er zijn de afgelopen jaren al de nodige keuzes gemaakt en besluiten vastgesteld om de gemeente aantrekkelijker te maken om te wonen, werken en recreëren. Hieraan vasthouden draagt bij aan een betrouwbare overheid.
- Om bepaalde doelen te kunnen realiseren, moeten de randvoorwaarden op orde zijn. Deze staan genoemd onder het kopje ‘Uitvoeringskracht’. Een aantal factoren wordt beschreven dat van invloed kan zijn op die uitvoeringskracht. Kan de wethouder aangeven in hoeverre deze punten een belemmerende factor kunnen vormen voor het behalen van de politieke doelen?
- Kan de wethouder ten aanzien van de regiodeal aangeven wat het verplichte deel is van de cofinanciering daarbij?
- Op pagina 28 staat welk deel van het begrotingsbedrag naar welk programma gaat. Zijn deze percentages gebenchmarkt met vergelijkbare gemeentes?
- Voor het CDA zijn o.a. de thema’s leefbaarheid, wonen, groene buitenruimte, ontmoeten en verenigingsleven erg belangrijk. De CDA-fractie vindt het belangrijk dat verdere keuzes worden gemaakt en dat wordt doorgepakt binnen de financiële kaders.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) dankt het college voor de beantwoording van de technische vragen. De heer Kubben merkt op dat in de inleiding van veel financiële documenten staat dat we in een dynamische tijd leven met veel onzekerheid. Het actuele nieuws over het massaontslag bij VDL bevestigt dat dat waar is.
- In de inleiding van de Kadernota staat dat voor de rest van de bestuursperiode dit de uitvoeringsagenda van het college zal zijn. Het is dus een heel belangrijk document.
- Op pagina 4 beschrijft het college de uitgangspunten voor het maken van financiële keuzes. De heer Kubben geeft aan dat je bij dit soort documenten de keuzes juist moet voorleggen aan de raad.
- GroenLinks/PvdA heeft geprobeerd om een transparant en eerlijk gesprek te krijgen voorafgaand aan deze Kadernota. De heer Kubben geeft aan er echt buikpijn van te hebben gehad dat dat mislukt is en vindt het jammer bij een enkeling in de zaal zelfs obstructie te hebben ervaren. De sessie waar de heer Boonen aan refereerde was volgens de heer Kubben geen onverdeeld succes. In de tweede termijn wil de heer Kubben echt het gesprek voeren over hoe het anders kan. GroenLinks/PvdA wil graag meepraten en meezoeken naar compromissen.
- Welke stappen worden met de raad doorlopen de komende periode als het gaat om het Huis aan de Markt? De fractie kreeg signalen van inwoners uit Sittard dat dit dossier van het college te weinig prioriteit zou krijgen. Een deel van de inwoners van de gemeente heeft het idee dat ‘de poet niet gelijk verdeeld wordt’.
- Van de wethouder Middelen wil de heer Kubben weten of het voorgestelde bedrag voor de toekomstige huisvesting van Vidar voldoende is. Welke inspanningen heeft het college verricht om nu ook echt tot een goede inschatting te komen van de middelen die nodig zijn voor die investering?
- In reactie op de motie van het GOB geeft de heer Kubben aan dat GroenLinks/PvdA niet voor groener gaat maar voor groen. Er moet duidelijkheid komen naar de inwoners. Hij roept op: voer nog eens goed het gesprek over wat gedaan kan worden met de Schwienswei. De motie van het GOB roept op om inwoners te betrekken bij het groene kader van Sittard-Geleen, maar dit is bij de Schwienswei juist onvoldoende gebeurd.

- Hoe kunnen al te nare verrassingen in de toekomst enigszins voorkomen worden als het gaat om de onderhouds- en verduurzamingskosten van onderwijsgebouwen?
- De Stadslabs kennen een beperkte horizon qua financiering. Vanuit de post stadsmarketing kan daar misschien wat aan gedaan worden. Wat vindt het college van die optie?
- GroenLinks/PvdA zou ten slotte graag zien dat de benodigde 30.000 euro voor de herplaatsing van de kiosk in Sittard gevonden wordt.

De heer Paauwe (Stadspartij) dankt het college voor alle stukken en de inspreker voor haar bijdrage.
- De Stadspartij maakt zich zorgen over de stijging van de diverse kosten binnen onomkeerbare ingezette projecten en vraagt het college hier continu op te monitoren.
- Het groenonderhoud verdient meer aandacht. De Stadspartij pleit voor actiever onderhoud van gemeentelijke groenvoorzieningen en op gevaarlijke plekken in en rondom het wegennet. Ook de toegangswegen in de gemeente moeten onkruidvrij worden gemaakt.
- De Stadspartij hoopt dat de komst van het Huis aan de Markt versneld wordt.
- De Stadspartij juicht de vervanging van ledverlichting bij buitensportverenigingen toe, maar vraagt wel om snelheid bij dit proces.
- Ten aanzien van de huisvesting van Oekraïense ontheemden wil de Stadspartij graag weten of alle kosten volledig gedekt worden door bijdrages vanuit de Rijksoverheid.

De heer Raven (Stadspartij) merkt op dat in de tabel in de rapportage een klein foutje staat, bij de inflatiecijfers. Er staat dat de bedragen ‘in duizenden’ zijn, maar dit moet volgens de heer Raven ‘in miljoenen’ zijn.
In de Kadernota miste hij een specifieke investeringslijst, waarbij de raad de keuze kan maken iets wel of niet te doen of wel of niet prioriteit te geven.

De heer Pfoster (PVV) wijst erop dat in de Atlas voor Gemeenten Sittard-Geleen in de lijst van grote gemeenten qua aantrekkelijkheid op plek 49 van de 50 stond. Hij vraagt zich af of de opstellers hier weleens zijn geweest, want het is prettig wonen en prima vertoeven in Sittard-Geleen. Wel mag de gemeente de daadkrachtige ambities meer uitstralen.
- Bij Glanerbrook gaf het college aan op zoek te gaan naar cofinanciering. Doet de gemeente dat ook bij andere majeure projecten? De heer Pfoster denkt dat het zeer de moeite waard is daar meer op in te zetten.
- Over de huisvesting van Vidar ontvangt de raad halverwege dit jaar onderzoeksresultaten. Hij roept het college op de raadsleden te betrekken bij het vervolg hiervan.

De heer Pi Van de Venne (D66) dankt de ambtenaren, het college en de fracties van GOB en CDA voor de mogelijkheid om als raad met elkaar in gesprek te gaan over de Kadernota.
- Er wordt in de 1e rapportage een budget bijgetrokken van 55.000 euro voor een ontwikkelingsonderzoek ten aanzien van de herontwikkeling van het voormalig V&D-pand en het nieuw te komen Huis op de Markt. Kan het college zijn visie geven op de meerwaarde van dit onderzoek?
- Is het college voornemens reeds eerder genomen besluiten te wijzigen om de uitvoerbaarheid van ambtelijke en gemeentelijke huisvesting plus een mooi aanzicht van de Markt in Sittard te bevorderen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Waarom staat in de Kadernota 5,9 miljoen budget geraamd voor het Huis aan de Markt, terwijl oorspronkelijk een budget van circa 7 miljoen euro was vastgesteld, zoals aangegeven in antwoord op eerder gestelde artikel-43-vragen?
- D66 is blij met een aantal investeringen op het gebied van duurzaamheid en klimaat en benoemt deze. Kan het college nog wat meer vertellen over de praktische plannen inzake duurzaamheid en klimaat?
- Kan het college ook wat meer tekst en uitleg geven over de groenagenda zoals genoemd op pagina 16 van de Kadernota?
- D66 vindt dat inclusie moet worden geïnterpreteerd in de breedste zin van het woord, dus ook de acceptatie van bepaalde doelgroepen en het meenemen in de kaders en de uitvoering van het beleid.

Ziet het college ruimte om dit op te nemen in de Kadernota? D66 overweegt hierover een motie in te dienen.
- D66 ziet enkele positieve kaders. Wel blijft Glanerbrook een pijnpuntje.

De heer Bonten (D66) wijst erop dat het bij het zo laag mogelijk houden van de woonlasten steeds over de OZB en de hondenbelasting gaat. Bij de begroting sprak D66 over het verlagen van de afvalstoffenheffing. Hij vraagt de portefeuillehouder daar opnieuw naar te kijken.

Mevrouw Joosten (VVD) heeft twee vragen over de 1e programmarapportage:
- In 2022 hebben mensen die daar nood toe hadden een energietoeslag gekregen van 1800 euro en in 2023 nogmaals 500 euro. Inmiddels is gebleken dat een aantal mensen die bedragen niet nodig had. Worden deze bedragen bij hen teruggevorderd? Of laten we het zo?
- Ten aanzien van de schuldencoach ziet de VVD een onderscheid tussen bijvoorbeeld studerende jongeren die een schuld opbouwen en kinderen die op basis van slechte keuzes of onwetendheid schulden maken. Juist die laatste groep wordt geholpen. Maar wat wordt er eigenlijk gedaan voor de genoemde studenten? En staat er ook een inspanningsverplichting tegenover?

Het vervolg van haar betoog heeft betrekking op de Kadernota:
- Het gaat in de Kadernota steeds over Sittard en Geleen. De VVD wijst erop dat Born er echt bij hoort, maar leest daar bedroevend weinig over. Ze noemt als voorbeelden de onderwerpen veiligheid en stadsmarketing. De parels van de dorpen lijken onderbelicht. Kan het college de VVD geruststellen?
- Voorgesteld wordt de hondenbelasting gefaseerd af te schaffen. De VVD ziet liever dat deze belasting volledig wordt afgeschaft. Er is nog geld in de pot ‘samenleving versterkende maatregelen’. Kan het afschaffen van de hondenbelasting daaruit bekostigd worden?
- De VVD vraagt zich af: hoe groot is de kans dat de taakstelling voor De Hateboer vanaf 2026 wel gerealiseerd kan worden?
- Is er op een creatieve manier gekeken om uit de leegstaande panden die in eigendom zijn van de gemeente huurinkomsten te realiseren?
- De VVD is benieuwd naar de stand van zaken rond de Unilocatie. Wanneer gaat daar de schop in de grond? De VVD verzoekt om de inwoners van Grevenbicht en Obbicht daar meer informatie over te geven.
- Wordt bij de grote dossiers zoals de bestuurlijke en ambtelijke huisvesting, het Huis aan de Markt en Vidar ook naar alternatieve scenario’s gekeken? Kan niet toch bekeken worden één ruimte te realiseren voor de bestuurlijke én de ambtelijke huisvesting?
- Wat wordt er nu daadwerkelijk gedaan om de arbeidsmarktinfrastructuur te verbeteren?
- De VVD is blij dat het VVD-amendement een plek heeft gekregen in het dierenwelzijnsbeleid. Een en ander is echter wel nog wat vaag omschreven. Wat gaat het college nu doen? En binnen welke termijn mogen er concrete acties verwacht worden?
- De VVD is blij dat steeds meer partijen ervoor zijn dat de kiosk terug moet komen en vraagt het college hier echt werk van te maken.
- Op pagina 18 staat dat de raad heeft aangegeven dat er een onderzoek moet komen naar de komst van een AZC. De VVD vindt dat het college de wens van de raad hier wel heel ruim heeft geïnterpreteerd en kondigt aan hierover een amendement in te dienen. Ook is de VVD benieuwd naar de reactie van het college hierop.

De heer Talpe (PIT) dankt het college en de ambtelijke organisatie voor de beantwoording van de technische vragen. Hij verzoekt het college om voortaan de beantwoording van de 1e programmarapportage en de Kadernota te splitsen in twee aparte documenten.
- In de 1e programmarapportage wordt gesproken over de tijdelijke tegemoetkoming energielasten voor de inwoners. In januari is besloten daar 1,5 miljoen voor te reserveren. Uit het antwoord op vraag 8 blijkt dat de kosten voor de eerste helft van 2023 naar verwachting ruim 0,1 miljoen gaan bedragen. Uit de raadsinformatiebrief van 24 mei blijkt dat de regeling wordt verlengd tot januari 2024. PIT kan daarmee instemmen.
- De heer Talpe leest het antwoord op vraag 50 voor. In hoeverre is het überhaupt, gezien het landelijk beleid ten aanzien van de opvang van Oekraïense vluchtelingen, een optie te stoppen met de

werkzaamheden als de rijksbijdrage onverhoopt niet dekkend is? Kan het college daar duidelijkheid over geven?
- De heer Talpe wijst erop dat de beschreven constatering over de afweging over wat de bestemming van het resterende bedrag van de voucherregeling kan zijn technisch niet juist is. Het overgebleven budget dient wat PIT betreft eerst terug te vloeien naar de algemene middelen. Vervolgens kan desgewenst worden gekozen om dat bedrag in te zetten voor het gewenste doel. Graag een reactie van de wethouder hierop.
- Het vooraf betrekken van de raad bij de totstandkoming van de Kadernota is dit jaar niet goed uit de verf gekomen. Dat moet volgende keer beter.
- PIT prijst de voortvarendheid van het college in het dossier ‘Stolpersteine’. Is er al enig zicht op het vervolgtraject en de planning? En kan de raad, bijvoorbeeld via een raadsinformatiebrief, worden geïnformeerd over het verdere verloop?
- Ten aanzien van de bibliotheekvoorzieningen verzoekt PIT het college om ruim voor 15 november de raad te informeren over de te nemen stappen, zodat de raad daar desgewenst bij de begrotingsbehandeling nog iets mee kan. Kan het college dat toezeggen?
- In sommige gemeenten is gekozen een bibliobus te faciliteren. Is dit een optie die is of wordt meegenomen in het onderzoek om de toegankelijkheid te vergroten?
- Voorgesteld wordt om de 0,4 miljoen voor de verlaging van de hondenbelasting te dekken uit het jaarresultaat 2022 en de niet ingezette vouchergelden. Waarom wordt dit niet enkel gedekt uit het jaarresultaat? Kan de wethouder dit toelichten?
- Kan het college door middel van een overzicht aangeven welke posten nog meer worden gedekt uit het jaarrekeningresultaat 2022? Dat mag schriftelijk.
- Bij de behandeling van de raadsvoorstellen van de vervolgfasen van Glanerbrook kan de raad een op zichzelf staand besluit nemen. Dat het college de vervolgfasen belangrijk vindt en om die reden de financiële middelen in de Kadernota heeft opgenomen mag zo zijn, het besluit om al dan niet in te stemmen met die vervolgfasen neemt de raad als het betreffende raadsvoorstel voorligt. De heer Talpe wil graag van het college weten of zij die zienswijze delen.
- De heer Talpe wijst op de opmerking van de heer Kubben ten aanzien van de Schwienswei. Dat sluit aan bij de oproep van PIT tijdens de laatste rondebehandeling van de Schwienswei om te kijken wat scenario 2 en 3 verbindt en waar deze elkaar kunnen versterken.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) was een vraag vergeten te stellen. Voor de behandeling van de Kadernota zou er uitsluitsel worden gegeven over het Lokaal Energiebedrijf, naar aanleiding van een aangenomen motie. Zou het college daarop willen reageren?

Wethouder Bühler dankt de raadsleden voor de vragen die zij hebben gesteld en de opmerkingen die gemaakt zijn. Ze ondersteunt de dankzegging aan de organisatie, want er is keihard gewerkt. Ze beantwoordt de vragen die op haar portefeuille betrekking hebben:
- De geformuleerde speerpunten zijn ambities en geen besluiten.
- Het is uiteindelijk aan de raad om de kaders te stellen en het college heeft binnen die kaders ruimte nodig om voorstellen te doen aan de raad.
- De GOB-fractie vroeg naar wat nog gedaan gaat worden aan het terugdringen van de elektriciteitslasten. Het college zal zich blijven inzetten om energie te besparen. Wel moet altijd bewaakt worden dat de investeringen die worden gedaan ook in relatie staan tot de opbrengst.
- In antwoord op de vraag over de stelpost inflatie geeft de wethouder aan dat richting de begrotingsbehandeling het beeld duidelijk wordt welke inflatiemiddelen er allemaal zullen zijn. Daar wordt aan gewerkt.
- De wethouder hoopt ook dat bij de begroting meer middelen beschikbaar zullen zijn, geeft ze aan in reactie op het CDA. Er komen sowieso middelen uit de meicirculaire. Het college zal de raad op korte termijn informeren wat daarvan de stand van zaken is. De jaarrekening, met een positief resultaat, zal nog behandeld worden. Daarnaast zal geprobeerd worden binnen de eigen begroting nog middelen vrij te maken om ambities te realiseren.
- Het CDA vroeg ook of er nog belemmerende factoren in de uitvoeringskracht zitten. Het is van belang ons bewust te zijn van de belemmerende omstandigheden waarin de gemeente het werk moet doen. We hebben te maken met een andere manier van werken, zoals de raad dat ook graag wil, door

meer naar buiten te gaan en met de inwoners aan de slag te gaan. Maar bijvoorbeeld ook de krappe arbeidsmarkt is een belangrijke factor. Er zal steeds moeten worden gezocht naar de balans om de juiste dingen te doen.

- In antwoord op de vraag of de begroting gebenchmarkt is, geeft de wethouder aan dat dat niet geval is, omdat zoiets heel lastig is. Elke gemeente heeft zijn eigen maat en maakt zijn eigen keuzes.
- Wethouder Bühler meldt dat er een voorstel is geformuleerd om middelen te vinden voor de nieuwe huisvesting van Vidar. Op een later moment zal hierover gesproken gaan worden.
- De heer Raven had helemaal gelijk. Er stond inderdaad een fout in de tabel op pagina 3. Er zullen op de betreffende plekken dus nog drie nullen achter worden gezet.
- De investeringslijst die de heer Raven miste is er wel en staat op pagina 19.
- Wethouder Bühler ondersteunt wat de PVV zei over de Atlas die is uitgekomen.
- D66 stelde voor het opnieuw te hebben over de afvalstoffenheffing. Tijdens de laatste begrotingssessie is hier ook al over gesproken. Toen is gezegd: dan moet je het principe van kostendekkendheid ter discussie stellen. De raad heeft besloten om dat principe te handhaven.
- De VVD stelde de vraag of er geld wordt teruggevorderd bij de mensen die de energietoeslag wel hebben ontvangen, maar achteraf niet nodig hadden. Dat gaat het college niet doen. Het ging om een generieke maatregel, die door het Rijk was ingesteld en waarvan de gemeenten de uitvoering hebben gedaan.
- De discussie over de studieschulden bij jongeren zou in Den Haag gevoerd moeten worden. Het college heeft onlangs een uitgebreide raadsinformatiebrief gestuurd. Daarin is duidelijk aangegeven dat de jongeren die in aanmerking komen voor schuldhulp leren omgaan met geld. Dat is dus een tegenprestatie die voor de rest van hun leven nuttig is. Er wordt nu mee gestart. Zodra er meer over bekend is, zal de wethouder de raad informeren over hoe de ervaringen zijn. De gemeente sluit geen jongeren uit die ook een studieschuld hebben.
- De VVD gaf aan de hondenbelasting helemaal te willen afschaffen. Dat zou nog eens 400.000 euro kosten. Wil je het structureel doen dan kost het 800.000 euro. Ze stelt voor deze discussie verder te voeren bij de begrotingsbehandeling, waarbij voor 2024 alvast de keuze wordt gemaakt zoals is voorgesteld.
- Wethouder Bühler is blij dat PIT zo kritisch is op de begrotingskaders en vindt het mooi daar elke keer op geattendeerd te worden. Ze wijst er echter op dat bij de vierde programmarapportage expliciet is besloten de budgetoverheveling in te zetten voor lastenverlichting.
- Op de jaarrekening zien we binnen het product belastingen een surplus van 1,2 miljoen. Binnen dat surplus zal dekking worden gezocht om de lokale lastenverlichting door te voeren. Dat is volgens de begrotingskaders.

Burgemeester Verheijen heeft één vraag gekregen op zijn portefeuille. De VVD vroeg, in de woorden van de burgemeester, of de dorpen in het kader van veiligheid niet worden vergeten. De Kadernota en het Actieplan Integrale Veiligheid bevatten een hele reeks acties die gericht zijn op het grondgebied van de hele gemeente. Daar zijn de dorpen beslist niet in vergeten.

Wethouder Geilen benoemt dat door verschillende fracties vragen zijn gesteld over Glanerbrook, de gemeentelijke huisvesting, de bestuurlijke en ambtelijke huisvesting, het Huis aan de Markt en de huisvesting van Vidar. Deze zaken staan genoemd in de Kadernota. De Kadernota gaat uit van speerpunten. Daarnaast zijn er enkele dossiers waar het college de behoefte voelt om sneller met voorstellen te komen. Dat betreft de dossiers over huisvesting en Glanerbrook, omdat dat lopende projecten zijn en waarbij het voor de uitvoering belangrijk is er snel besluiten over te nemen. Om die reden heeft de raad vandaag al informatie gekregen voor de raadsvergadering van juli waarin zowel voor Glanerbrook als voor de drie huisvestingsdossiers wordt uitgelegd wat de voorstellen van het college zijn en waarom ze worden gedaan. De bedragen sluiten grotendeels aan op de indicatieve bedragen die in de Kadernota zijn genoemd. Dan gaat het ook, geeft de wethouder aan richting mevrouw Joosten, om alternatieven, welke wel of niet onderzocht zijn. Daar kan ze in de betreffende nota’s over lezen.

- De heer Pfoster vroeg of de raad wordt betrokken bij de huisvestingsplannen. Er ligt nu een concreet voorstel. De bedoeling is dat er nog een informatieve sessie wordt gehouden. Daarin zal het proces geschetst worden dat de afgelopen maanden doorlopen is.

- De heer Talpe gaf aan dat fase 1 van Glanerbrook in feite losstaat van de volgende fasen en wees erop dat je ook kunt kiezen niet in te stemmen met de vervolgfases. Dat is op zich waar, maar het enige wat dan wel nog open zou staan, is het feit dat in december nog ruimte gevonden moest worden voor zonnepanelen, om nul-op-de-meter te kunnen genereren. Als je geen vervolgbesluiten zou nemen, dan moet je nog wel iets doen met de zonnepanelen.
- De heer Pi Van de Venne vroeg hoe het nu precies zit met de middelen voor het Huis aan de Markt. De oorspronkelijke bedragen blijven staan en in de Kadernota wordt richting gegeven aan het aanvullende bedrag dat nodig is om het te realiseren. Ook dat zal in de uitgewerkte voorstellen nog worden uitgelegd.
- Er zijn ook vragen gesteld over de huisvesting van de Oekraïense ontheemden en de middelen die daarvoor worden gevraagd. Het gaat om een rendabele investering. Dat betekent dat die terugbetaald moet worden uit de middelen die de gemeente van het Rijk ontvangt. Dat is het uitgangspunt waarbinnen nu aan de raad krediet gevraagd wordt. Het college denkt dat er niet veel keuze is, want er ligt een verplichting en ook een morele verplichting om Oekraïense ontheemden ook in de toekomst te huisvesten als de bestaande vormen aflopen. Mocht het krediet niet voldoende blijken dan komt het college terug bij de raad.
- In antwoord op de vraag van mevrouw Essing-Demandt over de ledverlichting op de buitensportlocaties geeft de wethouder aan dat het om een groot aantal gaat die nu ‘verled’ worden: acht voetbalverenigingen, twee tennisbanen en Unitas. Daarmee gaan de energiekosten voor de verenigingen omlaag.
- In antwoord op de vraag hoe de huurders hebben gereageerd op de huurverhoging van 6,5 procent, met name de gemeenschapsaccommodaties, geeft de wethouder aan dat in de meeste gevallen sprake is van een subsidieregeling. Dat betekent dat zij een vast bedrag betalen. Zij hebben zich niet gemeld, want zij hebben die verhoging dus niet gezien. Van de overige huurders is de wethouder niet bekend dat daar reacties van gekomen zijn.
- Ten aanzien van het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed wijst de wethouder erop dat daar meerjarenonderhoudsplanningen voor zijn. Als blijkt dat die op termijn niet toereikend zijn, dan komt het college daarvoor terug naar de raad.
- Ten aanzien van de regiodeal is de verplichte cofinanciering vijftig procent. De steden die gezamenlijk deze regiodeal voor westelijk Zuid-Limburg hebben gemaakt, zijn nu bezig om, in overleg met de Provincie, daar een deel van de cofinanciering op te halen. Dus het Rijk betaalt vijftig procent. Geprobeerd wordt het andere deel in gezamenlijkheid te dekken. Dat past in de lobby waar de heer Pfoster naar verwees.
- Het blijft lastig om het niveau dat gewenst is, als het gaat om groenonderhoud, te blijven halen. Dat heeft met allerlei omstandigheden te maken, maar ook met de markt en de beschikbaarheid van personeel en aannemers. Maar alle zeilen worden bijgezet.
- Per 1 september moet de ledverlichting bij de genoemde buitensportlocaties gerealiseerd zijn. Dat is de reden dat het in de 1e rapportage zit.
- Mevrouw Joosten maakte een opmerking over de leegstand van gemeentelijk vastgoed. Wat nu in de Kadernota is opgenomen, is deels een post om structurele leegstand af te waarderen. Bij panden waarvan je weet dat je ze niet meer gaat invullen, omdat er herontwikkeling of sloop aan de orde is, is het niet verstandig je rijk te rekenen in de begroting op inkomsten die je nooit meer zult genereren. Het is tevens niet altijd makkelijk om leegstand zich volledig te laten terugverdienen met tijdelijke verhuur.
- De wethouder herinnert zich dat in de ronde van 1 december 2022 onder andere gesproken is over de huisvesting van Oekraïeners en de opgave tot een meer structurele oplossing te komen, maar ook over de huisvesting van statushouders en het huisvesten van asielzoekers. Er werd ook de algemene oproep gedaan om de verantwoordelijkheid te nemen voor structurele huisvesting voor asielzoekers, lees: een asielzoekerscentrum. Daar liggen nog geen concrete voorstellen voor en het college komt hiermee nog terug naar de raad, maar er is wel de nadrukkelijke oproep gedaan door een brede meerderheid van de raad om daarmee aan de slag te gaan.

Wethouder Salvino-Meijer wil graag starten met de actualiteit van vandaag: bijna tweeduizend medewerkers van VDL Nedcar zullen ontslagen worden. Ze betuigt namens het college haar medeleven naar de mensen die het betreft. Het college was al geruime tijd in gesprek met VDL Nedcar. Het lag in de

lijn der verwachting dat dit zou gaan gebeuren. Het college is in gesprek met UWV, Provincie en andere gemeentes in Limburg, onderwijsinstellingen en VDL Nedcar zelf om te bekijken wat er voor de mensen gedaan kan worden.

- Mevrouw Joosten sprak over de Unilocatie Grevenbicht-Obbicht. Elke twee weken vindt er overleg plaats over dit project en de communicatie staat elke keer op de agenda. Het college is wel van mening dat er niet gecommuniceerd moet worden als er niets te communiceren valt. Ze hoopt dat er een positief besluit kan worden genomen over het project, ondanks de gestegen prijzen. Het mooiste communicatiemoment zou zijn als de schop in de grond gaat. Gestreefd wordt naar een halfjaar, maar een uitloop naar 2024 is ook mogelijk.
- Naar aanleiding van het strategisch huisvestingsplan gaf GroenLinks/PvdA aan niet te willen worden verrast in de toekomst. Ze verwijst nog eens naar het antwoord op vraag 33. Daar kan ze weinig aan toevoegen. Het blijft lastig, maar er moet wel grip op gehouden blijven worden.
- Mevrouw Essing-Demandt stipte het noodfonds voor ondernemers aan en gaf aan blij te zijn dat het was verlengd. De wethouder neemt aan dat ze doelde op het coronanoodsteunpakket. Daar is inderdaad een verlenging van geweest, maar inmiddels is dit gestopt.
- GOB deed de oproep om behulpzaam te zijn bij ondernemen. Het zijn woorden naar haar hart.

Wethouder Houtakkers wijst erop dat er dit jaar meer evenementen zijn dan het budget toelaat. De subsidieregeling bepaalt dat in zo'n situatie de kaasschaafmethode moet worden toegepast. Er is nu gekozen voor extra middelen. Maar op tafel ligt de vraag: hoe gaan we dit volgend jaar doen? Daar moet goed over nagedacht worden.

- Eerder is al aangegeven dat het huidige museum echt te weinig bezoekers trekt. De lasten die op het museum rusten zijn hoog. De vraag is daarom: hoe kun je dit nu op een andere manier gaan inrichten binnen een redelijke termijn van drie jaar? Na die periode zouden de betreffende middelen dus op een andere manier kunnen worden geïnvesteerd binnen De Domijnen, waarbij je ook datgene wat je in het museum allemaal hebt, blijft gebruiken. Hierover is de wethouder ook in gesprek met de Vrienden van het Domein. Over 'Gedeeld Plezier' komt nog een raadsstuk en een rondevergadering. Er is dus nog alle ruimte om het gesprek hierover te voeren.
- In het afgelopen jaar zijn allerlei aspecten van het Huis aan de Markt onderzocht. Het college stelt voor te blijven bij de locatie op de Markt, met twee varianten. De wethouder stelt voor het debat hierover te voeren op het moment dat het stuk aan de orde is. De inwoners worden nadrukkelijk betrokken. De participatiegroep is twee keer bij elkaar geweest. Een van de leden van die groep schuift regelmatig aan als het onderwerp 'in huis' wordt besproken.
- Rondom stadsmarketing is fase 1 afgerond, vertelt de wethouder. Dat is het onderzoek. Daar is een aanbevelingsrapport uit gekomen. Dat leidt tot fase 2. Dat komt volgende week in het college aan de orde met betrekking tot de aanbesteding voor die fase. Bij de uitvoering van de plannen rond stadsmarketing zullen strategische partners zijn betrokken, onder wie Stadslabs.
- Ten aanzien van de kiosk zijn inderdaad activiteiten ontplooid om die eventueel te herplaatsen. Er wordt geprobeerd dat te realiseren in de Agnetentuin. De wethouder geeft aan nu voor het eerst te horen dat daar een bedrag van 30.000 euro mee gemoeid zou zijn.
- In reactie op de vraag van de VVD over De Hateboer verwijst de wethouder naar het raadsstuk over de ESCS-locatie. Daarin staat dat op het moment dat het niet lukt om het zwembad aan een derde partij te verkopen het zwembad per 1 januari 2026 zal sluiten, ervan uitgaande dat Glanerbrook dan klaar is.
- De wethouder geeft aan dat hij overvraagd is als het gaat om de motie 'Stolpersteine'. Hij geeft aan wel te weten dat eraan gewerkt wordt. Hij komt hier graag later nog even op terug.
- De vragen die gesteld zijn over de bibliotheekvoorziening liggen in het verantwoordelijkheidsbereik van De Domijnen. De wethouder zal het signaal afgeven dat de wens er is te spreken over een bibliobus.
- De wethouder denkt dat er ten aanzien van de Schwienswei een helder raadsvoorstel ligt. Er komt nog een debat over. Hij hoopt dat partijen elkaar dan zullen vinden.

Wethouder Tillie wil graag als eerst iets zeggen over de motie van GOB: 'Op weg naar een groener kader in Sittard-Geleen'. Hij vindt het een sympathieke motie. Er liggen al meerdere beleidsplannen. Het lijkt het college goed die allemaal samen te laten landen in de groenagenda, zoals ook gepland staat.

- GroenLinks/PvdA gaf aan dat er weinig natuur is in de gemeente. Wethouder Tillie verwijst opnieuw naar de groenagenda, waar verder beleid in wordt geformuleerd. Hij merkt op dat er naar zijn mening juist best veel natuur en groen in de gemeente is. Hij noemt een aantal voorbeelden.
- De wethouder vindt het Lokaal Sociaal Energiebedrijf een heel goed initiatief. Hij is meteen in actie gekomen om dit uit te zoeken. Er zijn meerdere gesprekken geweest met de initiatiefnemers. Het is wel complexe materie, omdat uitgezocht moet worden of het kan en of er een goede businesscase aan ten grondslag ligt. Er wordt nu extern onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van de businesscase. De wethouder verwacht binnenkort met meer informatie naar de raad te kunnen komen.
- De wethouder meldt dat het college altijd aandacht heeft voor de LHBTIQ+-gemeenschap. Echter, afgesproken is in de Kadernota, en in het hele beleid, niet aan doelgroepenbeleid te doen. Er wordt dus vooral gekeken naar inwoners of groepen inwoners die extra aandacht nodig hebben en daar zal vervolgens op ingezet worden. Tevens verwijst de wethouder naar het lokaal inclusieve regenboogbeleid 2023-2026 dat pasgeleden is vastgesteld. Hij zal dit de raad laten toekomen.
- Gevraagd is naar concrete plannen op het gebied van duurzaamheid. Vanuit de RES is recent een beleidsmedewerker ‘zon op dak’ aangesteld. Die zal in heel Zuid-Limburg nagaan waar ‘zon op dak’ nog meer kan worden uitgewerkt. Er vinden ook gesprekken plaats met de energiecorporaties om na te gaan hoe zij versterkt kunnen worden. Binnenkort komt de wethouder naar de raad met een concreet overzicht met alles wat nu ontwikkeld wordt.
- De VVD refereerde aan dierenwelzijn. Het onderzoek wordt nu opgestart. Bekeken wordt wat concreet gedaan kan worden. Hij nodigt ieder uit daar een bijdrage aan te leveren.

De heer Talpe (PIT) heeft nog geen antwoord gehad op zijn vraag over de belastingmaatregelen. Kan het college middels een overzicht aangeven welke posten gedekt worden uit het jaarrekeningresultaat van 2022? Hij vindt het ook prima als het antwoord schriftelijk komt.

Wethouder Bühler geeft aan dat de jaarrekening binnenkort naar de raad komt. Dan wordt de heer Talpe hier volledig over geïnformeerd.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) merkt op dat er voor het Huis aan de Markt 5,7 miljoen boven op de 7 miljoen die al gereserveerd was, zal worden voorgesteld. Hij is blij dat geprobeerd wordt bij het bedachte concept te blijven. Bij elkaar opgesteld is dus sprake van 12,7 miljoen. Is dat het bedrag van het waarschijnlijk verliezende concept?

Wethouder Houtakkers geeft aan dat de voorkeursvariant van de inwoners 22 miljoen kost. Het verliezende concept was 14 miljoen.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) vraagt of dan dus geld beschikbaar wordt gesteld voor het verliezende concept.

Wethouder Houtakkers geeft aan dat dat niet de bedoeling is.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) wil nog een korte opmerking maken over de stadsmarketing. Hij hoopt dat er geen koppeling wordt gemaakt met de Atlas van de gemeenten. Hij vindt dat een Randstadcentrisch lijstje en zou het zonde vinden als het geld met het oog daarop zou worden uitgegeven.
De wethouder legde uit dat de Stadslabs betrokken zijn, maar dat was niet de vraag van de GroenLinks/PvdA-fractie. De heer Kubben is op zoek naar een wat meer structurele verankering in de begroting van de Stadslabs en zag wellicht een route via stadsmarketing, zodat in elk geval kritisch naar het concept van stadsmarketing an sich kan worden gekeken.

De heer Raven (Stadspartij) heeft een vraag over de investeringsruimte. De wethouder verwees naar de pagina waar het overzicht staat opgenomen. Dit zou een grote rol kunnen spelen in de discussie in de raad over waar nu precies de prioriteiten zitten. Moet er nu meer financiële ruimte gezocht worden in de discussie?

Wethouder Bühler licht toe: aangegeven is dat er een aantal speerpunten is. Dat zijn speerpunten op het niveau van de exploitatie en speerpunten op het niveau van investeringen. Sommige speerpunten zijn urgent. Daarvoor zijn inmiddels afzonderlijke raadsvoorstellen naar de raad gestuurd. Die andere speerpunten zijn ambities die met elkaar moeten worden gewogen op het moment dat de bespreking van de begroting aan de orde is. Dan is er een totaalbeeld qua financiële ruimte.

De heer Pfoster (PVV) neemt aan dat de wethouder bedoelde: in het voortraject naar de begroting toe? Zodat de raad bijvoorbeeld via rondebijeenkomsten samen met de wethouder de prioriteiten kan bepalen.

Wethouder Bühler wijst op het P&C-besluit van januari. Daarin is aangegeven dat in de aanloop naar de begroting een sessie zal plaatsvinden. Over de vorm daarvan wordt nog nagedacht. Daar betrekt ze de raad graag bij.

De heer Pfoster (PVV) dankt wethouder Geilen voor de beantwoording. Hij wijst erop dat de raad aan het begin van dit jaar heeft kunnen meepraten over de varianten voor de ESCS-locatie. Hij geeft aan dat het belangrijk is dat de raad wordt meegenomen in het voortraject van majeure projecten en dat het goed zou zijn als het college daarbij nog vaker de samenwerking met de raad zoekt.

Wethouder Geilen geeft aan het in de basis eens te zijn met deze opmerking. Het zou goed zijn in de toekomst nog wat intensiever met elkaar te praten over het vooraf scheppen van duidelijke kaders, nog voordat het over budgettering gaat.

De heer Paauwe (Stadspartij) dankt wethouder Salvino-Meijer voor de beantwoording. Hij vroeg zich, naar aanleiding van de woorden van de wethouder over VDL Nedcar, af of de gemeente hier in financiële zin rekening mee moet houden in het jaar 2023.

Wethouder Salvino-Meijer kan daar vooralsnog nog geen antwoord op geven.

Wethouder Houtakkers beantwoordt de eerder gestelde vraag van de heer Kubben (over de stadsmarketing). Op het moment dat de uitwerking aan de orde is, zal ook de richting worden bepaald van waar we met de stad naartoe willen gaan als het gaat om marketing en bijvoorbeeld evenementen die daar wel of niet bij passen.

De heer Bonten (D66) geeft aan dat wethouder Tillie refereerde aan het regenboogbeleid. Hij kon dit niet terugvinden. Hij las dat het college van b&w heeft besloten dat de gemeente zich de komende jaren blijft inzetten voor het bevorderen van de veiligheid etc. Kan de wethouder de heer Bonten helpen om het regenboogbeleid terug te vinden?

Wethouder Tillie zegt toe dat dit vastgestelde beleid alsnog wordt toegestuurd, mocht dat onverhoopt nog niet gebeurd zijn.

De voorzitter inventariseert of er behoefte is aan een tweede termijn. Dat is het geval.

De heer Boonen (GOB) geeft aan in de eerste termijn aangesproken te zijn door GroenLinks/PvdA. De heer Kubben gaf aan buikpijn te hebben gehad van de voorbereiding op de sessie over de Kadernota. De heer Boonen geeft aan er nachten van wakker te hebben gelegen. Het lijkt hem ook goed hier afspraken over te maken. Om dat in deze tweede termijn te doen lijkt hem echter niet zo'n goed plan. Hij is het met de fractie van GroenLinks/PvdA eens dat het anders moet en dat daar goed naar gekeken moet worden. Hij vraagt in het algemeen wel de goede bedoelingen die er geweest zijn ook in het oog te houden. Daarnaast vroeg GroenLinks/PvdA aan GOB hun tegemoet te komen. Het valt de heer Boonen op dat vele sprekers wat vaag bleven en de kaarten tegen de borst hielden voor de raad. Maar als je wilt onderhandelen of dingen met elkaar wilt bespreken, dan is het wel fijn als het concreet wordt. GOB staat dus zeker open voor de wens van GroenLinks/PvdA, maar dan moet het wel concreter worden. GroenLinks/PvdA is op één punt wel concreet: de ESCS-locatie. Dat debat komt er nog aan.
GOB heeft vaker gezegd Wij Schwienswei een prachtig voorbeeld te vinden van burgerparticipatie. De heer Boonen vindt dat dat initiatief ook omarmd is. GOB is bij bijeenkomsten geweest van Wij

Schwienswei, ze zijn in de fractie geweest, ze hebben kunnen inspreken in de ronde. Het is dus niet zo dat ze volledig genegeerd zijn. GOB heeft zeker naar hen geluisterd en doet dat nog steeds. Hij denkt dat het goed is hierover nader te spreken in een ronde. De burgerparticipatie kan beter, maar er zijn ook wel degelijk stappen gezet.
GroenLinks/PvdA gaf aan, in reactie op de motie van GOB, niet te willen gaan voor ‘groener’, maar voor ‘groen’. Dus gaat GOB verder dan GroenLinks/PvdA concludeert de heer Boonen.
Ten slotte merkt de heer Boonen op dat geïnvesteerd moet worden waar dat nodig is. De ene keer is dat wat meer op de ene plaats en de andere keer wat meer op een andere locatie.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) reageert dat zijn fractie best op ‘groenst’ in wil zetten en de motie graag heel concreet wil maken. In de politiek draait het om wat er onder aan de streep overblijft. In het raadsbesluit over de Schwienswei staat dat aan de raad wordt voorgelegd om voor een economische ontwikkeling te gaan. Daar wil GroenLinks/PvdA het heel concreet over hebben.

De heer Boonen (GOB) geeft aan dat er een apart voorstel voorligt dat dan besproken zal worden. Hij wijst erop dat er staat ‘een economische en/of maatschappelijke ontwikkeling’. Dat laat toch iets meer ruimte over dan een vakantiepark of niks.
Hij roept zijn collega’s op allemaal iets eerder te komen met de voorstellen bij de Kadernota dan een dag van tevoren. Daardoor is er meer ruimte om daar vervolgens goed over na te denken en te bespreken.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) vindt het een geel goede handreiking.

De heer Brouwers (CDA) heeft ook nog een vraag naar aanleiding van de bijdrage van de GroenLinks/PvdA-fractie. Aangegeven werd dat GOB en CDA maar 25 procent van de stemmen hebben en daardoor hun minderheidsbesluiten doorduwen. In totaal heeft 49,5 procent van de mensen hun stem uitgebracht bij de gemeenteraadsverkiezingen. Dus zelfs als de raad unaniem besluit zou er dan nooit een meerderheid zijn. Hoe stelt de heer Kubben het zich dan voor om meerderheidsbesluiten te nemen met deze raad?

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) wijst erop dat hij nooit heeft beweerd dat er met een minderheid besluiten worden genomen. Hij bedoelde het als moreel appel om eens na te denken wat het voor de besluitvorming betekent als je alle raadsbesluiten in deze raadsperiode neemt met enkel die twintig zetels en 22,7 procent van de kiesgerechtigden. Hij voegt eraan toe dat het aan allen is om na te denken over de opkomst van slechts 49,5 procent.

De heer Brouwers (CDA) geeft aan dat dat precies de reden is dat de verbinding moet worden gezocht. Het was de reden dat GOB en CDA een raadssessie hadden georganiseerd ter voorbereiding op deze Kadernota. Het siert bijvoorbeeld D66 dat zich constructief opstelt en aanwezig is bij zo’n sessie. Hij vindt het jammer dat hij GroenLinks/PvdA daar toen niet heeft gezien.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) denkt dat het beter is als hij hier niet op ingaat. CDA heeft niet met het GOB een raadssessie georganiseerd. De fractie van GroenLinks/PvdA heeft als eerst het GOB benaderd. Dat is de realiteit.

De heer Talpe (PIT) denkt dat het goed is ook te kijken naar wat er wel goed gaat binnen deze raad. Hij wijst op het vorige agendapunt. Daar werd een initiatiefvoorstel door zowel coalitie- als oppositiepartijen ondersteund. Hij erkent wel dat er ook ruimte is voor verbetering.

De heer Brouwers (CDA) geeft aan benieuwd te zijn hoe de fractie van Lokaal SGB staat ten opzichte van de Kadernota.

De voorzitter geeft de heer Brouwers aan dat de heer Klein de vergadering wegens ziekte helaas eerder heeft moeten verlaten.

De voorzitter concludeert dat het raadsvoorstel als bespreekpunt zal worden doorgeleid naar de raadsvergadering van 15 juni.

GOB heeft een motie ingediend inzake het groenbeleid. D66 overweegt een motie in te dienen over bepaalde groepen in de samenleving. De VVD overweegt een amendement in te dienen over het asielzoekerscentrum.

De voorzitter herhaalt ten slotte de toezeggingen die zijn gedaan:

- Er is toegezegd dat in de tabellen in de bijlage van het raadsvoorstel een aanpassing komt naar aanleiding van de opmerking van de heer Raven, dat de duizendtallen miljoenen moeten zijn.
- Er zijn nog enkele technische vragen gesteld die schriftelijk beantwoord zullen worden.

De voorzitter bedankt alle rondeleden voor hun bijdragen en het college voor de uitvoerige beantwoording.